

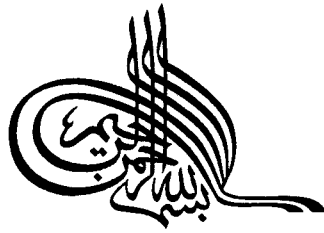
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

تربیت
ارزیاب ماهر
گوسفند گوشتی

استاندارد
مهارت
و آموزشی

امور دام

کد: ۷۹-۲۱۱۱۰۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت ارزیاب ماهرگوسفندگوشتی
- عنوان رشته: امور دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۷۹
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۱	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۲	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۴	۱۰- فضاهاى آموزشى
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۶	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۷	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها

ضمیمه

پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی

۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌کند که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است: تعریف کارآموز ارزیاب گوسفند گوشتی: به فردی اطلاق می‌شود که ضمن آشنایی با انواع روشهای نگهداری و پرورش گوسفند جهت تولید گوشت و آگاهی از خصوصیات فنوتیپی (شکل ظاهری) و عوامل مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی مهارتهای علمی و عملی لازم جهت ارزیابی صحیح گوسفندان گوشتی و انتخاب بهترین آنها جهت کشتار را کسب می‌نماید.

- محتوای آموزشی: مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارتها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند. **حیطه شناختی:** عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان درطول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی»: دوره‌ای است که طی آن کارآموزان دانش فنی و مهارت‌های لازم در زمینه اصول صحیح ارزیابی گوسفندان گوشتی و انتخاب بهترین تیپ‌های گوسفند گوشتی را در گله و در بین تعداد زیادی دام فرامی‌گیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرط شرکت در دوره	- شاغل به عنوان کارگر یا پرورش دهنده گوسفند در واحدهای مربوطه - علاقمند به حرفه ارزیابی گوسفند گوشتی
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد و زن (اولویت با مردان) سطح سواد: حداقل پایان دوره ابتدایی برای شاغلین در بخش و پایان دوره راهنمایی تحصیلی برای سایر علاقمندان غیر شاغل در این حرفه سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۰ روز
کل ساعات دوره	۴۰ ساعت [۱۶ ساعت نظری، ۲۴ ساعت عملی]
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی، روزانه ۴ ساعت
کادر آموزشی	- کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره ۱ نفر - کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره ۱ نفر - کمک کارشناس جهت کمک در اجرای محتوای عملی دوره ۱ نفر
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای دوره آموزشی «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

تربیت نیروی انسانی کارا، کارآفرین و ماهر در زمینه مسائل مرتبط با ارزیابی گوسفند گوشتی برای کسب حرفه و شغل

۲- هدفهای آموزشی

۲-۱- هدف کلی: کسب و ارتقاء سطح کمی و کیفی در حیطه شناختی و مهارتی در زمینه تاریخچه و اهمیت پرورش گوسفند، شناسایی نژادها و توده‌های گوشتی، روشهای متداول پرورش گوسفند، آشنایی با مهمترین دستگاههای بدن گوسفند، آشنایی با نحوه تولید گوشت و چربی در بدن گوسفند، توانایی ارزیابی گوسفند گوشتی و توانایی ثبت صفات مورد ارزیابی برای گوسفند گوشتی

۲-۲- هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی - جزئی - دوره عبارت از ارتقاء سطح یادگیری فراگیران و کارآموزان در حیطه شناختی از سطح دانش تا قضاوت و ارزیابی و ارتقاء سطح یادگیری در حیطه روانی - حرکتی (مهارتی) از سطح آمادگی و تقلید تا عادی و طبیعی شدن حرکات انجام عملیات در زمینه مسائل مرتبط با ارزیابی گوسفند به شرح ذیل است.

- کسب دانش در مورد تاریخچه پرورش گوسفند در دنیا و ایران، ارزش غذایی گوسفند و آشنایی با فرهنگ و سلیقه‌های مصرف گوشت گوسفند در ایران

- ارتقاء سطح یادگیری فراگیران در حد درک و فهم و دقت در آشنایی با نژاد مهم گوسفند گوشتی جهان از قبیل (سافوک - لینکل - لیسستر - سات دان - دورست هورن)

- نژادهای مهم گوسفند گوشتی در ایران از قبیل: (افشاری - مغانی، لری بختیاری - لری - کردی - مهربان - شال)

- آشنایی با توده‌های مهم گوسفند ایران از قبیل (کردی خراسانی - دالاق - بهمئی - فشندی - هرکی)

- کسب شناخت در حد تحلیل و مهارت در حد آمادگی و تقلید در مورد روشهای متداول پرورش گوسفند در جهان از قبیل (پرورش گوسفند به صورت متحرک (عشایری)، نیمه متحرک، مزرعهای، مراتع محصور شده و پرورش گوسفند به صورت جایگاه)
- ارتقاء سطح یادگیری دانش و توانایی در مورد روشهای متداول پرورش گوسفند در ایران از قبیل (پرورش گوسفند به صورت متحرک (عشایری)، نیمه متحرک، مزرعهای و پرواربندی (بسته، نیمه باز، باز))

- آشنایی و توانایی در مورد دستگاه گوارش، تنفس و دستگاه گردش خون بدن گوسفند
- کسب دانش در مورد مقایسه نسبت انرژی خوراکیهای مصرف شده در تولید گوشت و

چربی

- ارتقاء سطح یادگیری در حد درک و فهم و هماهنگی حرکات در شناسایی عوامل نژاد، جنس، سن، تغذیه و عوامل محیطی، بیماریها و انگلها به عنوان عوامل مهم مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی

- کسب شناخت در حد قضاوت و ارزیابی و مهارت در سطح عادی شدن حرکات در مورد صفات قابل اندازه گیری (کمی) در مورد ارزیابی گوسفند در زمینه های ارتفاع بدن، طول بدن، عرض سینه، فاصله عرض دست و پا، قطر ران، عرض کپل، وزن زنده دام، اندازه دنبه
- آشنایی و توانایی در مورد صفات کیفی ارزیابی گوسفند در زمینه سر و گردن، دست و پا، سطح مقطع راسته، پشت گوسفند (قوس کمر) و قالب کلی بدن

- کسب مهارت و توانایی در حد اجرای عمل بدون کمک در مورد نسبت وزن لاشه به وزن زنده، نقش چربی در راندمان لاشه، نقش چربی در کاهش بازارپسندی گوسفند، نسبت چربی به کل لاشه و نسبت استخوان به گوشت خالص در زمینه اندازه گیری صفات لاشه
- کسب شناخت در سطح ارزیابی و مهارت در سطح عادی شدن حرکات در زمینه ثبت مقادیر اندازه گیری شده صفات کمی، خصوصیات صفات کیفی، نحوه انتخاب دام مناسب براساس صفات ثبت شده و ملاکهای محلی جهت انتخاب دام مناسب برای ثبت صفات مورد

ارزیابی گوسفند

۲-۳ - هدفهای رفتاری: انتظار می‌رود که کارآموزان پس از پایان دوره و شرکت فعال در فرایند اجرای دوره به آگاهی و توانائیهای ذیل دست یابند

- تاریخچه پرورش گوسفند در دنیا و ایران را بیان می‌کنند.

- ارزش غذایی گوشت گوسفند و فرهنگ و سلیقه‌های مصرف گوشت گوسفند در ایران

را توضیح می‌دهند.

- نژاد مهم گوسفند گوشتی جهان از قبیل (سافوک - لینکل - لیسستر - سات دان -

دورست هورن) را توصیف و مورد نقد و اظهار نظر قرار می‌دهند و در یک فیلم آموزشی یا

اسلاید هریک از این نژادها را به دیگران نشان می‌دهند

- نژادهای مهم گوسفند گوشتی در ایران از قبیل: (افشاری - مغانی، لری بختیاری - لری -

کردی - مهربان و شال) را تشخیص می‌دهند و در یک فیلم آموزشی هریک را به تفکیک به

دیگران نشان می‌دهند.

- با توده‌های مهم گوسفند ایران از قبیل (کردی خراسانی - دالاق - بهمئی - فشندی و

هرکی) نیز آشنا شده و آنها را تشخیص می‌دهند

- انواع روشهای متداول پرورش گوسفند در جهان را به شرح عناوین ذیل مورد تحلیل و

مقایسه قرار می‌دهند و از طریق فیلم یا اسلاید برای دیگران تفاوتها را نشان می‌دهند

(پرورش گوسفند به صورت متحرک (عشایری)، نیمه متحرک، مزرعه‌ای، مراتع

محصور شده و به صورت جایگاه)

- روشهای متداول پرورش گوسفند در ایران را نیز از قبیل پرورش گوسفند به صورت

متحرک (عشایری)، نیمه متحرک، مزرعه‌ای، پرواربندی (بسته، نیمه باز، باز) مورد بحث و

بررسی قرار می‌دهند و در یک نمایش فیلم وجه تمایز آنها را برای دیگران تشریح می‌کنند

- دستگاه گوارش، تنفس و دستگاه گردش خون بدن گوسفند را تشریح کرده و در یک

واحد کشتارگاه از نزدیک این دستگاهها را مورد نقد و بررسی قرار می‌دهند.

- نحوه تولید گوشت و چربی در بدن گوسفند توضیح داده و نسبت انرژی خوراکیهای مصرف شده در تولید گوشت و چربی را مورد مقایسه و نقد قرار می‌دهند.

- عوامل و علائم مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی را تحت عناوین ذیل مورد بحث و قضاوت و ارزیابی قرار می‌دهند و این علائم را بوسیله نمایش فیلم یا اسلاید برای دیگر کارآموزان تشریح می‌کنند.

[نژاد، جنس، سن، تغذیه (شیر پروراری، کنسانتره، پروراری، مخلوط، کنسانتره یا علوفه، مخلوط کنسانتره یا شیر) و عوامل محیطی از قبیل بیماریها و انگلها شامل (بوتولیسم، آنتروتوکسمی، آگالاکسی، آبله گوسفندی، تب برفکی، میاز، فاسیولا و...]

- صفات قابل اندازه‌گیری کمی را در ارزیابی گوسفند گوشتی به شرح ذیل دسته‌بندی و شرح می‌دهند و در بازدید از یک واحد گوسفندداری روی گوسفندهای زنده این صفات را عملاً مورد ارزیابی قرار می‌دهند.

[ارتفاع بدن - طول بدن - عرض سینه - فاصله عرض دست و پا - دور شکم - قطر ران - عرض کپل - وزن زنده دام - اندازه دنبه].

- صفات قابل اندازه‌گیری کیفی را نیز در ارزیابی گوسفند گوشتی تحت شرایط سر و گردن، دست و پا، سطح مقطع راسته، پشت گوسفند (قوس کمر) و قالب کلی بدن مورد بحث قرار داده و در بازدید از گوسفندداری این صفات را عملاً برای دیگران ارزیابی می‌کنند.

- اندازه‌گیری نسبت وزن لاشه به وزن زنده را عملاً انجام می‌دهند.

- نقش چربی در راندمان لاشه و نقش چربی در کاهش بازار پسندی گوسفند را برای سایرین تشریح می‌کنند.

- نسبت چربی به کل لاشه و نسبت استخوان به گوشت خالص گوسفند را با دقت و هماهنگی ارزیابی می‌کنند.

- مقادیر اندازه‌گیری شده صفات کمی و کیفی را در ارزیابی گوسفند به تنهایی ثبت می‌کنند.

- نحوه انتخاب دام مناسب براساس صفات ثبت شده را عملاً انجام می دهند.
- ملاکهای محلی جهت انتخاب دام مناسب را با کمک و راهنمایی مربی انجام می دهند.
- اقدامات ایمنی لازم برای ارزیابی گوسفند را تشریح می کنند.

فرصتهای شغلی

- کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی» قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:
- ۱- حضور در میادین دام و کمک به خریداران جهت انتخاب بهترین گوسفند پرواری.
 - ۲- انتخاب بهترین گوسفند در گله جهت کشتار.
 - ۳- انتخاب بره‌های دارای شکل ظاهری مناسب جهت پرواربندی.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

- در دوره آموزشی «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط زیر را دارا باشند:
- ۱- در واحدهای پرورش گوسفند یا کشتارگاههای مربوطه شاغل باشند.
 - ۲- علاقمند به حرفه ارزیابی گوسفند گوشتی باشند.
 - ۳- سطح سواد آنها پایان دوره ابتدایی برای شاغلین در بخش و پایان دوره راهنمایی تحصیلی برای سایر علاقمندان غیرشاغل در این حرفه.
 - ۴- حداقل سن کمتر از ۱۸ سال نباشد
- یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر باشد.
 - یادآوری ۲: شرکت در این دوره برای کلیه افراد بومی واجد شرایط منطقه مجاز بوده ولی مروجین امور دام و فارغ‌التحصیلان شاخه کار دانش رشته

مهارتی پرورش صنعتی دامهای کوچک (گوسفند و بز) و فارغ التحصیلان رشته امور دامی از دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای جهاد در اولویت هستند.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی» باید دارای ویژگیهای زیر باشند:

- در زمینه پرورش، نگهداری و ارزیابی گوسفندان گوشتی دارای تجارب کافی باشند (حداقل ۵ سال).

- دارای تحصیلات مرتبط باشند.

● یادآوری ۱: تشخیص و تعیین صلاحیت علمی مربیان مطابق دستورالعملهای

صادرده از سوی دفتر آموزش روستائیان انجام می‌گیرد.

● یادآوری ۲: مربیانی که دوره تربیت مربی را گذرانده‌اند در اولویت می‌باشند.

● یادآوری ۳: برای تدریس در دوره فوق استفاده از سه مربی به شرح زیر

ضروری است:

- کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره.

- کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره.

- کمک کارشناس علوم دامی برای کمک در آموزش محتوای عملی دوره.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی» مجموعاً ۴۰ ساعت است که ۱۶ ساعت آن به آموزش مباحث و محتوای نظری و ۲۴ ساعت آن به یاددهی مهارتها و عملیات مربوطه اختصاص دارد. در این دوره روزانه ۴ ساعت تدریس می‌شود که مجموع طول دوره ۱۰ روز خواهد بود سرفصلهای این دوره به تفکیک محتوای نظری و نظری/عملی

توأم به شرح ذیل است:

۱- محتوای نظری دوره

سرفصلها، مباحث و مطالبی از دوره که بایستی به وسیله روشها و فصول تدریس و یاددهی حیطه شناختی صورت گیرد مجموعاً ۲/۵ ساعت است که عناوین آن به ترتیب ذیل است.

- تاریخچه پرورش گوشت در دنیا و ایران، آشنایی با ارزش غذایی گوشت گوسفند و فرهنگ و سلیقه‌های مصرفی گوشت گوسفند در ایران [یک ساعت]

- شناخت نحوه تولید گوشت و چربی در بدن گوسفند و مقایسه نسبت انرژی خوراکیهای

مصرف شده در تولید گوشت و چربی [نیم ساعت]

- آشنایی با اقدامات ایمنی [یک ساعت]

۲- محتوای نظری / عملی (توأم) دوره

محتوی و مباحثی از دوره که بایستی هم بصورت نظری و هم یاددهی عملیات مربوط به صورت توأم برای فراگیران ارائه شود مجموعاً ۱۳/۵ ساعت نظری و ۲۴ ساعت عملی است که سرفصلهای این بخش به شرح ذیل است

- آشنایی با نژادهای مهم گوسفند گوشتی جهان از قبیل (سافوک - لینکل - لیسستر -

ساتدان - دورست هورن) [ن = یک ساعت و ع = یک ساعت]

- آشنایی با نژادهای مهم گوسفند گوشتی در ایران از قبیل (افشاری - مغانی - لری

بختیاری - لری - کردی - مهربان - شال) [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- آشنایی با توده‌های مهم ایران از قبیل: (کردی خراسانی - دالاق - بهمنی - فشندی -

هرکی) [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- روشهای متداول پرورش گوسفند در ایران از قبیل پرورش گوسفند به صورت متحرک

(عشایری)، نیمه متحرک، مزرع‌ای و به صورت پرواربندی (بسته، نیمه باز، باز) [ن = یک و

نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- شناخت مهمترین دستگاههای بدن گوسفند شامل دستگاه گوارش، تنفس، گردش خون

[ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

- عوامل مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی از قبیل نژاد، جنس، سن، تغذیه، عوامل

محیطی و بیماریها و انگلها [ن = دو و نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- آشنایی با صفات قابل اندازه گیری (کمی) از جمله ارتفاع بدن، طول بدن، عرض سینه،

فاصله عرض دست و پا، دور شکم، قطر ران، عرض کپل، وزن زنده دام، اندازه دنبه [ن = یک

و نیم ساعت و ع = پنج ساعت]

- آشنایی با صفات کیفی شامل سر و گردن، دست و پا، سطح مقطع راسته، پشت گوسفند

(قوس کمر) و قالب کلی بدن [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با نحوه اندازه گیری صفات لاشه شامل نسبت وزن لاشه به وزن زنده، نقش

چربی در کاهش بازارپسندی گوسفند، نسبت چربی به کل لاشه و نسبت استخوان به گوشت

خالص [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- ثبت مقادیر اندازه گیری شده صفات کمی [ن = پانزده دقیقه و ع = یک ساعت]

- ثبت خصوصیات صفات کمی [ن = پانزده دقیقه و ع = نیم ساعت]

- نحوه انتخاب دام مناسب براساس صفات ثبت شده [ن = پانزده دقیقه و ع = یک ساعت]

- آشنایی با ملاکهای محلی جهت انتخاب دام مناسب [ن = پانزده دقیقه و ع = نیم ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه، کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید از

طریق مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد.

چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می بایست از مکانهای مشابه (مطابق

دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

● یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین نامه های دفتر آموزش

روستاییان مطابقت داشته باشد.

- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
- ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارتها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	صفحه
۱	آگاهی در مورد تاریخچه پرورش گوسفند در دنیا و ایران، ارزش غذایی گوشتی گوسفند و فرهنگها و سلیقه های مصرف گوشت در ایران	۱۷
۲	توانایی در تشخیص انواع نژادهای مهم گوسفند گوشتی جهان و ایران و توده های مهم ایران	۱۷
۳	کسب شناخت و مهارت در مورد روشهای متداول پرورش گوسفند در جهان و ایران	۱۷
۴	توانایی تشریح دستگاه گوارش، تنفس و گردش خون بدن گوسفند	۱۷
۵	قضاوت و ارزیابی و توانایی تشخیص عملی عوامل مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی	۱۷
۶	کسب مهارت تا حد عادی و طبیعی شدن انجام عمل ارزیابی و اندازه گیری گوسفند گوشتی از جهت صفات کمی و کیفی	۱۸
۷	توانایی اندازه گیری صفات مربوط به نسبت وزن لاشه به وزن زنده، چربی به کل لاشه و استخوان به گوشت خالص	۱۸
۸	توانایی و مهارت تا حد انجام عمل ثبت صفات اندازه گیری کمی و کیفی دام بدون کمک دیگران	۱۹

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تعداد	
۱	مروری بر تاریخچه و اهمیت پرورش گوسفند تاریخچه پرورش گوسفند در دنیا و ایران آشنایی با ارزش غذایی گوشت گوسفند آشنایی با فرهنگ و سلیقه‌های مصرف گوشت گوسفند در ایران	۱	-	وایت برد، مازیک*
۲	شناسایی نژادها و توده‌های گوسفندان گوشتی آشنایی با نژادهای مهم گوسفند گوشتی جهان از قبیل: (سافوک - لینکل - لیستر - سات دان - دورست هورن) آشنایی با نژادهای مهم گوسفند گوشتی در ایران از قبیل: (افشاری - مغانی - لری - بختیاری - لری - کردی - مهربان - شال) آشنایی با توده‌های مهم ایران از قبیل: (کردی خراسانی - دالاق - بهمنی - فشنندی - هرکی)	۲	۳	فیلم و اسلاید ویدئو، تلویزیون دستگاه اسلاید
۳	روشهای متداول پرورش گوسفند ۳-۱ روشهای متداول پرورش گوسفند در جهان ۳-۱-۱ پرورش گوسفند به صورت متحرک (عشایری) ۳-۱-۲ پرورش گوسفند به صورت نیمه متحرک ۳-۱-۳ پرورش گوسفند به صورت مزرعه‌ای ۳-۱-۴ پرورش گوسفند به صورت مراتع محصور شده ۳-۱-۵ پرورش گوسفند به صورت جایگاه ۳-۲ روشهای متداول پرورش گوسفند در ایران ۳-۲-۱ پرورش گوسفند به صورت متحرک (عشایری) ۳-۲-۲ پرورش گوسفند به صورت نیمه متحرک ۳-۲-۳ پرورش گوسفند به صورت مزرعه‌ای ۳-۲-۴ پرورش گوسفند به صورت پرواربندی (بسته، نیمه باز، باز)	۳	۴	فیلم و اسلاید ویدئو، تلویزیون دستگاه اسلاید
۴	آشنایی با مهمترین دستگاههای بدن گوسفند ۴-۱ دستگاه گوارش ۴-۲ دستگاه تنفس ۴-۳ دستگاه گردش خون	۲	۴	میز تشریح، فیجی ۴ عدد اسکالپر ۴ عدد، دستکش (۲۰ جفت)، لباس کار (۲۰ دست)، چکمه (۲۰ جفت)
۵	آشنایی با نحوه تولید گوشت و چربی در بدن گوسفند ۵-۱ مقایسه نسبت انرژی خوراکیهای مصرف شده در تولید گوشت و چربی	۵	-	

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی»

رشته: امور دام

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	روز	ساعت			
دستگاه اسلاید و اسلاید	۱	۲/۵	شناخت علائم بیماریها از طریق اسلاید	<p>شناسایی عوامل مؤثر در پرورش گوسفند گوشتی</p> <p>۶-۱ نژاد</p> <p>۶-۲ جنس</p> <p>۶-۳ سن</p> <p>۶-۴ تغذیه (شیرپروری، کنسانتره پروری، مخلوط کنسانتره با علوفه مخلوط کنسانتره با شیر)</p> <p>۶-۵ عوامل محیطی</p> <p>۶-۶ بیماریها و انگلها از قبیل: (بوتولسم، آنترتوکسمی، آگالاکسی، آبله گوسفندی، تب برفکی، میاز، فاسیولا و...)</p>	۶
وسایل اندازه گیری صفات	۹	۳	بازدید از واحدهای گوسفندداری و اندازه گیری صفات کمی روی گوسفند زنده توسط کارآموزان	<p>توانایی ارزیابی گوسفند گوشتی</p> <p>۷-۱ آشنایی با صفات قابل اندازه گیری (کمی)</p> <p>۷-۱-۱ ارتفاع بدن</p> <p>۷-۱-۲ طول بدن</p> <p>۷-۱-۳ عرض سینه</p> <p>۷-۱-۴ فاصله عرض دست و پا</p> <p>۷-۱-۵ دور شکم</p> <p>۷-۱-۶ قطر ران</p> <p>۷-۱-۷ عرض کیل</p> <p>۷-۱-۸ وزن زنده دام</p> <p>۷-۱-۹ اندازه دنبه</p> <p>۷-۲ آشنایی با صفات کیفی</p> <p>۷-۲-۱ سر و گردن</p> <p>۷-۲-۲ دست و پا</p> <p>۷-۲-۳ سطح مقطع راسته</p> <p>۷-۲-۴ پشت گوسفند (قوس کمر)</p> <p>۷-۲-۵ قالب کلی بدن</p> <p>۷-۳ آشنایی با نحوه اندازه گیری صفات لاشه</p> <p>۷-۳-۱ نسبت وزن لاشه به وزن زنده</p> <p>۷-۳-۲ آشنایی با نقش چربی در راندمان لاشه</p> <p>۷-۳-۳ آشنایی با نقش چربی در کاهش بازارپسندی گوشت</p>	۷
وسایل اندازه گیری صفات			بازدید از گوسفندداری و ارزیابی صفات کیفی روی گوسفند زنده		
وسایل اندازه گیری			اندازه گیری نسبت لاشه به وزن زنده		

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت ارزیاب گوسفند گوشتی»

رشته: امور دام

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	روز	ساعت			
				نسبت چربی به کل لاشه	۷-۳-۴
				نسبت استخوان به گوشت خالص	۷-۳-۵
فرمهای مربوطه	۳	۱	ثبت مقادیر اندازه گیری شده صفات کمی، ثبت خصوصیات مشاهده شده صفات کیفی و انتخاب دام مناسب	آشنایی با نحوه ثبت صفات مورد ارزیابی	۸
				ثبت مقادیر اندازه گیری شده صفات کمی	۸-۱
				ثبت خصوصیات صفات کیفی	۸-۲
				نحوه انتخاب دام مناسب براساس صفات ثبت شده	۸-۳
				آشنایی با ملاکهای محلی جهت انتخاب دام مناسب	۸-۴
	-	۱		آشنایی با اقدامات ایمنی	۹
	۲۴	۱۶		جمع	

* استفاده از وایت برد و ماژیک در همه سرفصلها ضروری است.

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: شغل:
شهرستان یا روستای محل زندگی:

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

خیر

بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستاییان)

عودت فرمایید.